

Sygn. akt I Ca 125/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Joanna Składowska

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2017 roku w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko A. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu

z dnia 16 listopada 2016 roku, sygnatura akt I C upr 831/16

Sygn. akt I Ca 125/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 16 listopada 2016 r., wydanym w sprawie sygn. akt I C 831/16, Sąd Rejonowy w Sieradzu zasądził od pozwanej A. M. na rzecz powoda M. S. kwotę 5 130,68 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od 4 maja 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty; obciążył pozwaną kosztami postępowania oraz oddalił jej wniosek o rozłożenie należności na raty.

Rozstrzygnięcie zapadło przy następujących ustaleniach i wnioskach:

W dniu 31 stycznia 2015 r. w S. strony zawarły umowę pożyczki, na podstawie której powód przekazał pozwanej kwotę 5 000 złotych na okres od 31 stycznia

2015 r. do 30 kwietnia 2015 r. Pozwana zobowiązała się zwrócić udzieloną pożyczkę w następnym dniu po 30 kwietnia 2015 r. wraz z odsetkami w wysokości 10% w stosunku miesiąca.

Tego samego dnia strony podpisały także umowę kupna - sprzedaży pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...), który był własnością pozwanej. Po zawarciu umowy, pozwana wydała powodowi dowód rejestracyjny samochodu, który pomimo tego pozostał w jej posiadaniu.

Pozwana nie wywiązała się z obowiązku spłaty pożyczki, dlatego w dniu 18 sierpnia 2015 r. powód wezwał ją do zapłaty.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na art. 720 § 1 k.c. wskazując, że pozwana nie zwróciła pożyczki w terminie, dlatego żądanie powoda jest uzasadnione w wysokości przez niego dochodzonej. Sąd Rejonowy zważył ponadto, że wysokość długu pozwanej nie może być zmniejszona poprzez

zaliczenie na poczet długu wartości opon, które pozostawiła na przechowanie u powoda, ponieważ oddanie ich na przechowanie nie miało związku z umową pożyczki. Sąd nie badał także wpływu umowy kupna - sprzedaży pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) na sytuację stron, gdyż nie było to przedmiotem postępowania, skoro powód nie wystąpił z roszczeniem o wydanie pojazdu.

Sąd Rejonowy nie przychylił się do wniosku pozwanej o rozłożenie zasądzonej należności na raty, zauważając, że ochrona jaką zapewnia pozwanemu art. 320 k.p.c. nie może być stawiana ponad ochronę powoda w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu powoda. Tymczasem pozwana przez półtora roku od momentu kiedy powinna była zwrócić pożyczoną kwotę, nie spełniła swojego zobowiązania nawet w części. Ponadto nie przedstawiła żadnych okoliczności przemawiających za tym, że będzie w stanie spełnić świadczenie w ratach.

Pozwana wniosła apelację od wyroku Sadu Rejonowego. Opisała w niej powody, dla których zawarła z powodem umowę pożyczki. Powołała się na swoją trudną sytuację finansową. Podała, że pozwany nie zgodził się na sprzedaż opon, które oddała mu na przechowanie, pomimo że miał taką możliwość. Wyjaśniła, iż nie zapłaciła na rzecz powoda żadnej kwoty zadłużenia, bo ten by jej nie przyjął. Wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez rozłożenie świadczenia na raty.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie należy zauważyć, że przedmiotowa sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym uregulowanym w art. 505¹ k.p.c. - art. 505¹⁴ k.p.c., a zatem apelację można oprzeć na dwóch wskazanych w przepisie art. 505⁹ § 1 k.p.c. podstawach: naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Ma ona zatem charakter apelacji ograniczonej (por. stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55, mającej moc zasady prawnej). Oznacza to, że jej celem jest kontrola wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji (z punktu widzenia jego zgodności z materiałem procesowym pozostającym w dyspozycji sądu orzekającego) w granicach wyznaczonych przez treść zarzutów apelacji.

Sąd Okręgowy podziela i czyni podstawą własnego rozstrzygnięcia ustalenia faktyczne dokonane przez sąd pierwszej instancji. Podziela także w całej rozciągłości dokonaną przez ten sąd ocenę prawną.

Skarżąca w swojej apelacji nie skonstruowała żadnych zarzutów odnoszących się do naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów prawa materialnego lub procesowego.

Nawiązując do podniesionych przez pozwaną okoliczności trzeba zauważyć, że strony łączyła umowa pożyczki (art. 720 - 724 k.c.), a skarżąca nie zwróciła w terminie ani później, pomimo wezwania, oznaczonej kwoty pieniędzy. Nie zachodzą przy tym żadne okoliczności, które mogą stanowić o tym, że ustalając warunki umowy powód wykorzystał trudne położenie pozwanej lub też oświadczenie woli pozwanej było obarczone wadami. Okoliczność, że pozwana znajdowała się w trudnej sytuacji materialnej pozostawała bez wpływu na ważność zaciągniętego przez nią zobowiązania. Powód nie może ponosić ujemnych konsekwencji tego, że pozwana zdecydowała się zawrzeć umowę pożyczki z krótkim terminem spłaty, mając świadomość, że możliwości wywiązania się z umowy są po jej stronie niewielkie.

W sprawie nie było również podstaw do zaliczenia przez Sąd na poczet długu pozwanej wartości opon samochodowych, które oddała powodowi na przechowanie.

Z wyводу pozwanej wynika, że do czasu wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wzywała powoda do wydania jej ogumienia, a nie do jego zaliczenia na poczet zadłużenia. Ponadto, zgodnie z przepisem art. 453 k.c., powód będący wierzycielem musiałby wyrazić zgodę na spełnienie w celu zwolnienia się z zobowiązania innego świadczenia, czego nie uczynił.

W zakresie oddalenia wniosku o rozłożenie świadczenia na raty, to zgodnie z art. 320 k.p.c. przesłanką zastosowania tego przepisu jest ustalenie, że w danej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony. Powołany przepis wprowadza szczególną zasadę wyrokowania, a jego zastosowanie wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces. Z jednej strony bowiem Sąd musi mieć na względzie sytuację dłużnika, który z powodów przez siebie niezawinionych, na które składa się przede wszystkim jego sytuacja materialna, zdrowotna i rodzinna, nie jest w stanie jednorazowo uczynić zadość spełnieniu zasądanego świadczenia, natomiast spłata ratałna lub w późniejszym terminie będzie dla niego realnie dogodniejsza. Z drugiej, musi brać pod rozwagę usprawiedliwiony interes wierzyciela, który przy rozłożeniu świadczenia na raty pozbawiony jest odsetek od całości zaległości, a ponadto jego zaspokojenie jest rozłożone w czasie. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że aktualna trudna sytuacja finansowa, na którą skarżąca się powołuje, nie jest wystarczająca do zastosowania przepisu art. 320 k.p.c. Przede wszystkim pozwana, wskazując na swoje liczne zadłużenia i podpisane ugody z Urzędem Skarbowym i Wspólnotą Mieszkaniową nie podała, jaką sumę jest w stanie spłacać co miesiąc na rzecz pozwanego. Biorąc natomiast pod uwagę fakt, że miesięcznie wraz z mężem osiągają przychód 4 800 złotych netto, z którego ponoszą koszty swojego utrzymania i spłaty zadłużenia (zaległość wobec Spółdzielni Mieszkaniowej - 9 700 złotych; ZUS - 50 000 złotych; Urzędu Skarbowego - 13 000 złotych; operatora telefonii komórkowej - 17 000 złotych; (...) - 50 000 złotych; innych pożyczkodawców - 15 500 złotych; dług z tytułu umowy leasingu - 8 000 złotych), to pozwana nie daje żadnej gwarancji, że jest w stanie spłacić należność względem powoda w ratach, których wysokość będzie ekonomicznie dla niego odczuwalna. Trzeba także zauważyć, że przez okres dwóch lat od czasu kiedy powinna zwrócić pożyczkę, skarżąca nie spełniła świadczenia nawet w niewielkiej części. W takich okolicznościach rozłożenie go na raty byłoby premiowaniem dłużnika niesolidnego, który do tej pory w żaden sposób nie współpracował ze swoim wierzycielem i nie podjął nawet próby spłaty swoich należności.

Z przedstawionych powyżej względów, Sąd orzekł o oddaleniu apelacji na podstawie przepisu art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., zasądając od skarżącej na rzecz powoda zwrot opłaty za czynności adwokackie w postępowaniu apelacyjnym wg stawki określonej zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 ze zm.).